

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH 2024-863456657
DOS-2020-0005378

Uw kenmerk

Bijlagen

-

PROMO p/a Deltalinqs

Waalhaven z/z 19
3089 JH Rotterdam

Onderwerp

Appreciatie Clusterenergiestrategie Rotterdam Moerdijk

Geachte

Via deze brief willen wij u bedanken voor de goede samenwerking om te komen tot de Clusterenergiestrategie Rotterdam Moerdijk 3.0 (CES R/M). Gedeputeerde Staten hebben kennis genomen van deze CES R/M en waarderen alle inspanningen voor de transitie van de industrie naar een toekomstbestendige vorm.

Uit de systeemanalyse blijkt dat er naast netverzwaring nog een aantal additionele manieren is om knelpunten op het elektriciteitsnet weg te nemen. Met name door bedrijven met een stijgende energievraag te stimuleren om op makkelijke en betaalbare wijze over te stappen naar een hoger netvlak kunnen veel knelpunten op het elektriciteitsnet weggenomen worden. Ook kan kleinschalige lokale elektriciteitsproductie een rol spelen bij het oplossen van congestie.

Naast de benodigde netcapaciteit en het ontbreken van voldoende andere energie-infrastructuur zijn er een aantal algemene knelpunten en risico's die de implementatie van veel verduurzamingsprojecten in de weg staat. Bovendien zijn veel van deze knelpunten, zoals vergunningen en stikstofruimte, ook een barrière voor de aanleg van de infrastructuur zelf. In deze sectie komen specifiek de volgende onderwerpen aan de orde:

- Ruimte
- Stikstof
- Vergunningen en omgevingsmanagement
- Uitvoeringscapaciteit (mensen en materieel)
- Markontwikkeling/ Sluitende business cases

Om deze knelpunten op te lossen is innovatief en inventief beleid nodig. De provincie zal zich hiervoor blijven inzetten samen met de industrie zelf, het Rijk en de EU.

Aandachtspunten voor CES 4.0

Wel maken we ons vanuit de provincie zorgen over de stijgende energievraag die met de plannen van de industrie gepaard gaat. Kijkend naar elektriciteit, aardgas en waterstof, verdubbelt de totale energievraag grofweg tussen 2021 en 2035. Met name de vraag naar elektriciteit neemt zeer sterk toe, maar ook het gebruik van aardgas minimaal gelijk blijft, maar waarschijnlijk toeneemt. Dit is ook het gevolg van de verwachte toename van het gebruik van (blauwe) waterstof. Van belang is om de komende tijd meer aandacht te besteden aan energiebesparing om ook de stijgende energievraag om te buigen naar een dalende vraag. Wij begrijpen overigens ook dat een belangrijke oorzaak van de verhoging van het totale gasgebruik zijn oorzaak vind in het vervangen van andere energiedragers door aardgas.

Daarnaast zijn in de CES alleen de commodity's meegenomen die dienen als energiedrager in de industrie en is ruwe olie die gebruikt wordt als grondstof (i.p.v. brandstof) om producten te maken (chemie of brandstoffen als product) niet meegenomen. Het belangrijk is om een volgende CES ook grondstoffen mee te nemen in de CES data. Hierdoor krijgen we een veel beter beeld van de totale grondstof/energiestromen die er in het gebied gevraagd en geproduceerd worden en kunnen we dit soort verbanden direct zien.

We maken we ons ook zorgen over de vertraging die is ontstaan bij het reeds geaccordeerde nMIEK project Delta Rhine Corridor. Wij vinden een tijdige ingebruikname van de doorvoer met name van waterstof, CO₂ en elektriciteit vanuit de Noordzee essentieel voor de functie van het HIC richting het achterland.

Het zou de CES versterken als we scherper scenario's en toekomstbeelden verwerken waarin we meenemen dat de industrie zelf ook transformeert. Er zullen beduidend minder koolstofhoudende brandstoffen worden geproduceerd in de toekomst. Er komt andere industrie in het HIC en hoe we de energie-infrastructuur met dat beeld toekomstbestendig maken.

Ook vragen we extra aandacht de komende tijd voor het uitkoppelen en benutten van restwarmte en stoom van en voor de bedrijven op het HIC. Ook hiermee kan congestie worden voorkomen en gasgebruik voor verwarming van processen of opslagtanks worden verminderd.

Afrondend willen wij nog aangeven dat we graag de samenwerking in het kader van de Cluster Energie Strategieën van groot belang vinden en in het vervolg betrokken willen blijven. De Provincie heeft de ambitie om samen te zoeken naar mogelijkheden voor het zo goed mogelijk bereiken van de CO₂-reductiedoelen en de wens om hier nader over in gesprek te blijven de relevante stakeholders.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2020-0005378) te vermelden.
Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact